

Nezmůžeme nic proti pravdě

Hošťálková 2. 7. 2017

Písně: 639, 166, 420, 682, 510

Čtení z Písma: Izaiáš 59, 1 - 4. 9 - 12; Žalm 86, 11 - 12

Text kázání: 2.ep. Korintským 13, 8

Milí bratři a sestry,

možná nás při těchto slovech apoštola napadá otázka: Jak se to může odvážit tvrdit: „**nic nezmůžeme** (nebo: *nemůžeme*) **proti pravdě**“? Copak my lidé na tomto světě máme proti pravdě málo prostředků!? Naše zkušenost s pravdou je přece právě opačná. My to vidíme tak, že lidé mohou proti pravdě **všechno**. Dokonce to na tomto světě může dospět tak daleko, že budeme volat s prorokem Izaiášem tak, jak jsme to četli „**zhynula pravda!**“. Co bychom si nalhávali, takový je pravý stav věcí! Co všechno můžeme my lidé proti pravdě!

Proti pravdě můžeme především postavit starou dobře osvědčenou lež, nepravdu. Může snad být jasnějšího dokladu pro to, že se člověk může postavit proti pravdě, než je právě lež? Vždyť lež je odvěkým lidským nástrojem a útokem na pravdu. Je to lidský pokus zničit a zahladit pravdu, sprovodit ji ze světa.

Ptáme se: Proč se vlastně člověk stává nepřítelem pravdy, proč si proti ní pomáhá lži a proč se jí chce zbavovat nepravdou? Důvodů pro to může být mnoho. Snad nejčastěji má člověk z pravdy strach, protože se obává o to, jaké by měla důsledky pro něj samého. Právě pravda bývá často nejtěžší a nejnepříjemnější ze všeho. Člověk má strach, že by pravdu neunesl, že by ho rozdrtila, že by si zbytečně znepríjemnil život, že by něco ztratil nebo o něco přišel, kdyby jí dal volný průchod. Proto člověk lže - chce si tímto způsobem pomoci a zachránit, co se zachránit dá, vyhnout se odpovědnosti za pravdu.

Člověk ale nemusí lhát pouze ze strachu. Někdy se snaží dosáhnout pomocí lži svého úspěchu a životního štěstí. Slovem i činem dovede rafinovaně zařizovat všechno tak, aby si nezadržitelně razil cestu ke svému cíli. Takový člověk chce ze lži těžit, mít se z ní dobře. Lež sama o sobě všechno slíbí a všechno člověku dovolí. Dává se cele k dispozici pro každou chvíli a situaci. Není proto divu, že tolika lidem imponuje a tolik lidí na ni sází.

Někdy také může být tvář pravdy příliš nevhledná. A člověk se tady - ve snaze zakrýt všechno, co by na něj mohlo vrhat nepříjemný stín, co by jej mohlo poškodit a ostouzet v očích ostatních - uchyluje ke lži, která má dodat vzhledu, krásy, příjemnosti a dobrého dojmu. Kolik takové lidské příjemnosti, vlídnosti, dobráctví může být vybudováno právě jen na lži, neupřímnosti a přetvářce. V tomto ohledu se i „*dábel často obléká za anděla světlosti*“.

A tak člověk, nejenom že to všechno může proti pravdě, ale tak proti ní také jde. Pán Ježíš říká, že otcem veškeré lži je sám Boží nepřítel - dábel. A jistě je to tak, protože vlastně na každé lži je kus démoničnosti a dábelství. Dábelství každé lži je právě v tom, že se před člověka staví jako pravda a že umí člověka i celé davy lidí přesvědčit a získat. Dábelství lži je v tom, že pod záminkou pravdy ostatní lidi klame

a svádí, že pod záminkou pomoci, lidi vykořisťuje, pod záminkou obdarování, lidi okrádá, pod záminkou svobody, lidi spoutává a zotročuje, pod záminkou vyššího lidství dělá z lidí zvířata. Lež se stává nástrojem moci, protože nabízí moc, aby nakonec udělala člověka bezmocným.

Ale lež to není to jediné, co my lidé můžeme proti pravdě. Někdy můžeme pravdu jednoduše zakázat. Můžeme ji umlčet vyhrožováním nebo sliby. Můžeme se k pravdě tvářit jako bychom ji neviděli a neslyšeli. Můžeme ji odsoudit a zatratit, prohlásit ji za největší blud a neštěstí člověka. Můžeme si pravdu také přizpůsobit podle toho, jak se nám to zrovna hodí. A můžeme ji také zapřít a zradit, můžeme ji zneužít k vydírání, k pomluvě, ke zničení člověka. My lidé můžeme ve jménu pravdy jiné lidi odstraňovat, vést války, bořit domovy lidí. Můžeme ve jménu pravdy nenávidět. Můžeme také mít jen svou pravdu a žádnou jinou neuznávat. Můžeme pravdu odsoudit do vězení i na smrt. Vždyť nakonec - co udělali Tomu, který o sobě řekl: „**Já jsem ta pravda**“?

My lidé tedy máme téměř neomezené množství prostředků, kterými se můžeme proti pravdě postavit, můžeme proti ní podniknout všechno, co je v našich silách a v naší moci. Můžeme se pravdě vysmát, ničit ji a deptat tak, aby zahynula.

A přece - na všechny tyto lidské možnosti proti pravdě, často tak ohromující a přesvědčivé, vítězné a mocné, říká apoštol: „**Nic nemůžeme proti pravdě**“. Všechno to, co se nám zdá být úplně dostatečné a svrchované - prostě to naše lidské všecko, čeho jsme jen proti pravdě schopni - nazývá apoštol **ničím**. A tak vlastně ne že bychom proti pravdě nic nemohli, můžeme proti ní všecko, ale „**nic proti ní nezmůžeme**“. Právě zde jsme u kořene věci. My lidé přes všechno naše úsilí, nemůžeme zařít to, aby pravda prostě nebyla. Všechnen náš odpor k pravdě a boj proti ní nemůže dosáhnout a zasáhnout Toho, který o sobě říká: „**Já jsem ta cesta, pravda i život**.“ Existence pravdy prostě není závislá na tom, jestli my ji přijmeme nebo odmítneme, jestli ji odsoudíme nebo na světě ponecháme. Pravda - ta skutečná - má svůj základ v Bohu, před kterým platí zvolání žalmisty: „**Můj věk je před tebou jako nic a člověk je jen pouhý vánek, i kdyby stál pevně**“ (Ž 39,6). A další: „**I kdyby člověk přeťval tisíc let, je to před tvýma očima jako včerejšek, jenž minul a jako jedna noční hlídka**“ (Ž 90,4).

Proti pravdě tedy nic nemůžeme, nic proti ní nedokážeme, nic proti ní nenaděláme i kdybychom na to všecko vynaložili, protože i to naše všecko je před Bohem jako nic.

Ale důležité je také to, kdo za tímto „**nemůžeme**“ nebo „**nezmůžeme**“ stojí. Stojíme-li za tímto „**nemůžeme**“ my křesťané, pak toto „**nemůžeme**“ pro nás nabývá zcela zvláštního křesťanského významu. My „**nemůžeme**“ nejenom proto, že bychom stejně nic nezmohli a nedokázali, ale proto, že máme být služebníky a vykonavateli veškeré pravdy a ne pány pravdy. Apoštol Jakub říká: „**On proto, že chtěl, zplodil nás slovem pravdy**“ (1,18). To tedy znamená, že my jsme uvěřili v pravdu, že jsme poznali pravdu v její síle, moci a nepřemožitelnosti, v tom neviditelném základě. My jsme poznali, že jenom v pravdě je skryta skutečná radost, spravedlnost, pokoj a štěstí. Bez pravdy na světě nemůže být ani radost, ani spokojenost, ani pokoj, ani skutečné štěstí. Bez pravdy nemůže být ani svobody. Bez pravdy mohou lidé jít jenom od zklamání ke zklamání, od nepokoje k nepokoju, od nenávisti k nenávisti. Bez pravdy je všechno lidské usilování marné a zbytečné. Bez pravdy všechno chátrá a všechno je odsouzeno k zániku. Kde se nedostává pravdy, tam se rozmnožuje lidské neštěstí, protože ovocem nepravdy je nespravedlnost.

Proto my křesťané nemáme a nemůžeme dělat nic z toho, co není z pravdy, co třeba přes všechno lidské slibování nemá zaslíbení Boží. Nepravda, klam podvod, faleš lidem zásadně škodí - buď je přímo ničící, způsobuje bolest a trápení, nebo je vydává v ono ďábelství moci, panovačnosti, sebelásky a sebezbožnění. Proto jako křesťané **„nemůžeme nic proti pravdě“**, protože jediné v pravdě se život stává skutečným životem, požehnaným a šťastným.

A tak tedy: jestliže nic **„nemůžeme nebo nezmůžeme proti pravdě, pak tedy k pravdě nebo ve jménu pravdy“**. Jiný překlad překládá: **„Vždyt' nemůžeme jít proti pravdě, nýbrž jen za pravdou.“** Jsme zde pro pravdu. Všechna naše slova i činy mají být stálým přiznáním se k pravdě, hlasováním pro ni. A jestliže pro nás tedy platí, že proti pravdě **nic**, pak stejně tak pro nás platí: pro pravdu **všecko**. V tomto postoji nás nemůže nic zviklat, ani to, když lidské oči nejsou schopny vidět nic víc, než to, co viděly oči proroka, že **„klesla na ulici pravda, a pravost nemá průchodu, nýbrž zhynula pravda“**.

Jsme voláni a vyzýváni k tomu, abychom v pravdě stáli, tak pevně, jako stál Mistr Jan Hus, jehož památku si budeme v následujícím týdnu připomínat, i když se stal obětí nepravdy a lží, i když se mu mohlo zdát, že **„pravda zahynula“**. Kristovo zaslíbení: **„Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými“**, platí v každé situaci a v každém čase.

A tak tedy, bratři a sestry: **„Nic nezmůžeme proti pravdě, ale jen ve jménu pravdy.“** **„Nemůžeme jít proti pravdě, nýbrž jen za pravdou.“**

Amen.